

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 42/19
Luksemburgā, 2019. gada 27. martā

Spriedums lietā C-681/17
slewo // schlafen leben wohnen GmbH/Sascha Ledowski

Patērētāju atteikuma tiesības tiešsaistes pirkuma gadījumā attiecas uz matraci, kura aizsargpārklājums pēc piegādes ir ticis noņemts

Gluži, kā tas ir apgērbu gadījumā, var pieņemt, ka tirgotājs, veicot tīrīšanu vai dezinfekciju, matraci var sagatavot atkārtotai laišanai tirgū, neaizskarot veselības aizsardzības vai higiēnas pamatprasības

Sascha Ledowski Vācijas tiešsaistes tirdzniecības uzņēmuma slewo interneta vietnē iegādājās matraci. Pēc preces saņemšanas viņš noņēma matrača aizsargpārklājumu. Taču vēlāk viņš matraci nosūtīja slewo atpakaļ, lūdzot atmaksāt pirkuma cenu 1094,52 EUR apmērā, kā arī transporta izdevumus.

Kā uzskata slewo, S. Ledowski nevarēja izmantot atteikuma tiesības, kuras patērētājiem tiešsaistes pirkuma gadījumā parasti ir četrpadsmit dienas. Proti, tas uzskata, ka atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības direktīvai¹ atteikuma tiesības ir izslēgtas attiecībā uz “aizzīmogotām precēm, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ, un kuras pēc piegādes ir atvērtas”.

Bundesgerichtshof (Federālā augstākā tiesa, Vācija), kura izskata strīdu, lūdz Tiesu interpretēt minēto direktīvu. It īpaši tā vēlas noskaidrot, vai tādai precei kā matracim, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc piegādes ir noņēmis, ir piemērojams direktīvā paredzētais izņēmums.

Ar šodien pasludināto spriedumu Tiesa uz šo jautājumu atbild noliedzīgi. Tātad fakts, ka patērētājs internetā iegādātam matracim ir noņēmis aizsargpārklājumu, nav šķērslis viņam paredzēto atteikuma tiesību izmantošanai.

Tiesa atgādina, ka atteikuma tiesības ir vērstas uz to, lai patērētāju aizsargātu īpašā – tālpārdošanas – situācijā, kurā viņam pirms līguma noslēgšanas faktiski nav iespēju apskatīt izstrādājumu. Tādējādi šīs tiesības ir paredzētas tam, lai kompensētu no distances līguma izrietošo patērētāja neizdevīgāko stāvokli, viņam piešķirot pienācīgu termiņu pārdomām, kura laikā viņam ir iespēja iegādāto preci pārbaudīt un izmēģināt tādā apmērā, kā nepieciešams, lai pārliecinātos par tās veidu, īpašībām un darbību.

Attiecībā uz aplūkojamo izņēmumu ir jānorāda, ka preces veids var pamatot tās iesaiņojuma aizzīmogošanu veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ. Līdz ar to, noņemot iesaiņojuma aizzīmogojumu, šādai precei zūd garantija veselības aizsardzības vai higiēnas aspektā. Kad patērētājs precei noņem aizzīmogojumu un tādējādi tai vairs nav garantijas veselības aizsardzības vai higiēnas aspektā, rodas risks, ka šo preci vairs nevarēs izmantot citas personas un tādēļ to vairs nevarēs atkārtoti laist tirgū.

Tiesa atzīst, ka uz šādu matraci, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc tā piegādes ir noņēmis, aplūkojamais izņēmums no atteikuma tiesībām neattiecas.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV 2011, L 304, 64. lpp.).

Proti, pirmkārt, kaut arī šāds matracs var būt ir ticis lietots, šī iemesla dēļ vien nešķiet, ka to vēlāk nevar izmantot citas personas vai ka to nevarētu atkārtoti pārdot. Šajā ziņā pietiek atgādināt, ka viesnīcās vienu un to pašu matraci pēc kārtas izmanto vairākas personas, ka pastāv lietotu matraču tirgus un ka lietotus matračus var pastiprināti iztīrīt.

Otrkārt, atteikuma tiesību kontekstā matraci var pielīdzināt apģērbam, kas ietilpst kategorijā, uz kuru direktīvā ir skaidri paredzēta iespēja to atdot atpakaļ pēc uzlaikošanas. Šāda pielīdzināšana ir pieļaujama, jo, pat šīm precēm tieši saskaroties ar cilvēka ķermeni, var pieņemt, ka pēc tam, kad patērētājs tās ir atdevis atpakaļ, tirgotājs, veicot tīrīšanas vai dezinfekcijas pasākumus, šīs preces var sagatavot lietošanai citām personām un tādējādi atkārtotai laišanai tirgū, neaizskarot veselības aizsardzības vai higiēnas pamatprasības.

Tomēr Tiesa uzsver, ka saskaņā ar direktīvu patērētājs ir atbildīgs par preces vērtības samazināšanos, ja preces izmantotas nevis tāpēc, lai pārliecinātos par šo preču veidu, īpašībām un darbību, bet citos nolūkos, taču atteikuma tiesības tādēļ viņš nezaudē.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106